
Jyotirlingadishivakshetravarnanam

జ్యోతిర్లింగాదిశివక్షేత్రవర్ణనమ్

Document Information

Text title : Jyotirlingadishivakshetravarnanam

File name : jyotirlingAdishivakShetravarNanam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | mAheshvarAkhyah prathamAMshaH | adhyAyaH 20 -
kShetravarNanam | 16-51||

Latest update : December 17, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 17, 2023

sanskritdocuments.org

జ్యోతిర్లింగాదిశివక్షేత్రవర్ణనమ్

(ఈశ్వరదేవీ సంవాదే)

సన్నుష్టా భవ శైలనన్దిని శివే నాతః పరం విద్యతే
మల్లికార్జునమేవసాధనపరం ముక్తిప్రదం శాశ్వతమ్ ।
కిం యజ్ఞైరఖిలవ్రతాదిచరణైః కిం దానసజ్జెర్షు-
రేతత్కిం వితనోతి ముక్తిరితి యా సాధీర్హి దుఃఖాత్మనామ్ ॥ ౧౬ ॥

ఉద్యద్బాలదివాకరేన్దుసద్మజైః కైలాసశృంగైః
మాణిక్యామలహీరకైశ్చ కలితైస్సాధాగ్రశృంగైశ్శివే ।
తత్తల్లోకనివాసిభిస్సురగణైస్సజ్ఞాతవిస్మాపకైః
నానాసూర్యశశాఙ్కసమ్భవమహాకాన్త్యాధికం శోభతే ॥ ౧౭ ॥

కైలాసాచలమానుపాదశిఖరే సత్యాధికే మేరుగా
లోకాలోకిన ఏవ తత్ర విహితా దిక్పాలజ్ఞాశ్శివే ।
బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరామరవరాస్సప్తర్షయోఽమీగ్రహాః
శౌచ్ఛానాత్మజ ఏష భాన్తి నితరాం తారాగణా రాశయః ॥ ౧౮ ॥

తే మేరుం పరితో భ్రమన్తి గిరిజే పశ్యాధునా సన్తతం
తత్తద్గోపురమధ్యభాగవిలసత్తార్యత్రికాణాం స్వనైః ।
తత్తత్కాలశివార్చనేషు కలితైర్భేరిజశఙ్ఖారవైః
కైలాసోఽప్యయమీశ్వరేశ్వరి మహాసన్నాదనాదాన్తరః ॥ ౧౯ ॥

మేఘానాం శతకైరపి ప్రముదితో ఘోషైకమూషాముఖః ॥
వసుధాధరకన్ధరాన్తరస్థారదఖణ్డద్విరదాః కిశోరసిహ్మాః ।
స్వకకాధరకేసరైర్నగేన్ద్రైః పరినిన్దతి విదీప్తమిత్సుమేఽద్య ॥ ౨౦ ॥
రవిరథ తురగోత్థప్రాపఘోషం పరిశృణ్వన్తి ఇమే హయారినజ్ఞాః ।
వినతాననకర్ణశృంగనేత్రాస్తటిదుత్థాఖిలస్మరైకరావాః ॥ ౨౧ ॥
ఖరఖురపరిఘట్టనోధధూల్యాజలదనిభం రవిమమ్బికేఽద్యపశ్య ।

రవిరపి స్వతనూజముఖ్యవాహైర్గిరిసంస్థైరభిజాతలజ్జయేవ ॥ ౨౨॥

ప్రసభం మేఘగణం విశీర్య హస్తైర్విజితోఽస్మీతి దిశం ప్రయాతి యామీమ్ ।
మదాలయోఽయం కలధౌతశైలస్తదగ్రతో భాతి సువర్ణశైలః ॥ ౨౩॥

తదూర్ధ్వమాల్పిన్ధితలోకజాలం విలోకయాథో విహితన్నగస్య మే ॥ ౨౪॥

బ్రహ్మ్యేష సృజత్యజప్రమఖిలం లోకం హరిః పాత్యయం
రుద్రస్సంహరతేఽనిశం సురవరైర్దిక్పాలసజ్జైశ్శివే ।

సత్యస్థోవిధిరేష విష్ణుభవనం వైకుంఠమాలోకయా-
పీశానస్య పురీయమద్రివరజే చేన్ద్రస్య చైషా పురీ ॥ ౨౫॥

ఏషా సంయమినీ పురీ సువిహితా క్షీరోదధేః పారతో
గర్జ్జషా సరితాం వరా త్రిజగతాం పాపాపహా మే పురీ ।

లిక్ష్ణాలఙ్కృతకోటికార్బుదనిభా వారాణసీజ్యా శివే
విశ్వేశాఖ్యమహేశలిక్ష్ణవరగం దేవ్యన్నపూర్ణా త్వయా ॥ ౨౬॥

సురాసురా యత్ర వసన్తి ముక్తయే వసన్త్యనిష్ఠం పరిహాయ మత్సరమ్ ।
యతో న ముక్తం హి మయావిముక్తం వదన్తి వేదా అపి తత్ప్రభావమ్ ॥ ౨౭॥

గర్జ్జాద్వారమిదం పితుస్తవ మహామౌలౌ చ కేదారకం
చైషా సా వతపాటలీనగరగాయస్యాస్సుతా మానసాః ।
గర్జ్జాసూర్యతనూజయోశ్చ విహితస్సర్గోఽత్ర ముక్త్యై నృణాం
స్నాతానాంఞ్చ సదా సరిత్పతివరేణాలిక్ష్ణితా జాహ్నవీ ॥ ౨౮॥

గర్జ్జాసాగరసంక్రమోఽత్ర గిరిజే సోమేశ్వరోఽయం సదా
సేవ్యానాం సఫలం కరోతి చ మనస్సన్తాపపాపహమ్ ॥ ౨౯॥

ఏషప్రయాగస్సకలాపగాశ్రయో గర్జ్జాపి యత్రామ్బుజమిత్రజాయుతా ।
తత్రాప్లుతానాం దివి దేవి వాసో విసర్జితాఙ్గా యది తేషు ముక్తిః ॥ ౩౦॥

సా బ్రహ్మణో వేదిరనన్తపుణ్యదా గయా పితృణాం ప్రముదే భవాని ।
పశ్యాద్య తత్రైవ పదం మదీయం సురద్విజానాన్తు తథైవ వైష్ణవమ్ ॥ ౩౧॥

తన్నైమిషం పుణ్యతమం మహర్షిభిస్సమాకులాం తాం బదరీం విలోకయ ।
సచిత్రకూటస్సురసంక్లంపృతస్సప్తైవ పుర్యోఽత్ర విముక్తిహేతవః ॥ ౩౨॥

ఏతద్ద్వాదశలిక్ష్ణసంక్లమగజే తత్తత్పురీషృ స్థితం
చోక్టార్ ఘోసృణోశ్వరోఽయమగజే శ్రీకామనాథోఽమిృకే

అసౌ మహాకాలవరో మహేశో నాగేశ్వరో వేణువనైకసంశ్రయః ॥ 33 ॥

ఏషా శర్మదనర్మదాత్రకలితా లిజైకసజ్జావృతా

శోణోఽయం సరితాం పతిం ప్రవహతే లిజైకసజ్జనశ్రయః ।

పుణ్యా బాహునదీ సుపుష్కరమిదం పుణ్యం ప్రభాసం త్విదం
మల్లిజామలపాతకం గిరివరాజ్ఞాతేఽమరం కణ్ణకమ్ ॥ 34 ॥

శ్రీరుద్రోఽమరకోటిరేష విహితః పిణ్ణారకం మత్ప్రియ-

జ్ఞౌప్రత్యేత్రవరం కురుప్రభవజం విన్ద్యో హ్యయం శైలజే ।

ఏష శ్రీశైలమౌలిర్భవజనితమహాపాపసజ్జైకహస్తా-

వైషాత్స్యమ్భుకశైలజా సువిహితా గోదావరీ నిమ్నగా ॥ 35 ॥

కృష్ణా చాపి సరిద్వరాభినిరతా లిజ్జావృతా పుణ్యదా ॥ 36 ॥

తత్ప్రాంతసంస్థో ఘటజో మునీశో మయా పురా ప్రేషిత ఏవ విన్ద్యహృత్ ।

పశ్చాదధామౌఖానిధితీరసంకతం గోకర్ణమేతన్మమ లిజ్జమమ్భుకే ॥ 37 ॥

అరున్ధదేషోఽమరమార్గమమ్భుకే ప్రజాతరోషః కనకాచలేన ।

విన్ద్యోఽప్యయం శైలవరస్త్వదాశ్రయాత్పుణ్యం ప్రతిష్ఠానపురం సుపుణ్యదమ్ ॥ 38 ॥

కోలాసురేణాత్ర సమీహితా పురీ తపస్యతా తస్య వధాత్త్వయా జితా ।

ఏషోఽరుణాద్రిః ప్రథితప్రభావో వృద్ధాద్దిరప్యేవ మమేష్టవాసః ॥ 39 ॥

గోపర్వతశ్చాత్ర విభాతి శైలః కాఞ్చీ జగత్కాఞ్చీతలిజ్జసంయుతా ।

త్వదాశ్రయాత్కాన్తతమా చ సైవ త్వదర్చనార్థం హరిణా చ నేవితా ॥ 40 ॥

శేషాచలస్వేష సుతాశ్రయో మమ తదుత్తరే భాతి మహేశి పశ్య ।

కైలాస ఏషోఽభిమతో హి దక్షిణస్సహ్యాచలో హ్యేష యతో మరుద్వృధా ॥ 41 ॥

సహ్యాపగూతీరగలిజ్జమణ్డలం మహాప్రభావం కిల శైలకన్యే ।

కవేరకన్యాతటలిజ్జసంకం శ్రీకణ్ణరత్నాదికమాత్మభూతమ్ ॥ 42 ॥

తజ్జమ్భులిజ్జాఞ్చ హరిస్తతోఽపి పఞ్చాపగేశాఖ్యమహో భవాని ।

కుమ్భేశ్వరం లిజ్జమిదం మనోజ్ఞం తదర్జునఞ్చాపి మయూరలిజ్జమ్ ॥ 43 ॥

శ్వేతేశ్వరం తత్ప్రృథితం విముక్తిదం తదుత్తరే యద్విరజం విశోకమ్ ।

హృత్పుణ్డరీకం విమలం మమాశ్రయం యత్రైవ మే నర్తనమమ్భుకే త్వయా ॥ 44 ॥

సదైవ దృష్టం ప్రథితే ప్రదోషే షారామ్బుధేస్తీరగతం సుపుణ్యదమ్ ।

వేదాఖ్యసత్కాననమబ్జసజ్ఞాం లింగావృతం తత్కమలాలయాఖ్యమ్ ॥ ౪౫॥

శ్రీసుందరం విష్ణుపురణ్ణా దేవి తతోఽపి తద్దీపగగన్ధమాదనే ।

నగోత్తమే లిజ్జవరం మమామ్బికే ॥ ౪౬॥

హరిః పురా భార్గవజేన శప్తో భార్యాయుక్తోఽప్యహనత్సరావణమ్ ।

తేనైవ తత్పూజితమమ్బికేఽద్య పశ్యాధునా నేతువరం సుపుణ్యమ్ ॥ ౪౭॥

తత్పశ్చిమే పుణ్యతమం మమామ్బికే హాలాస్యసజ్ఞాం వరవేణుసజ్ఞామ్ ।

తత్రైవ తామ్రాచలసగ్గతోఽబ్ధిస్తతీరసంస్థాన్యపి దేవి పశ్య ॥ ౪౮॥

లింగాని తుంగాని మనోహరాణి మహేన్ద్రశైలో మలయశ్చ శైలః ।

ఏతాని తే క్షేత్రరాణి దేవి దృష్టాని చ శ్రోత్రవరైశ్చుతాని ॥ ౪౯॥

పాపాద్రిమాలేర్బిదురాణి పశ్య క్షేత్రేక్షణేనాపి విముక్తపాపాః ॥ ౫౦॥

క్షేత్రాణ్ణాం పతిస్సందైవ కథితో వేదేషు పశ్యాదరా-

దారాత్సర్వజగద్గతోఽపి విదుషాం దుష్టాత్మనాం శైలజే ।

కష్టాన్యప్యసమీక్ష్య యోఽత్ర విహితః క్షేత్రేషు వా సాదర-

స్మస్మి తాం వితరామి ముక్తిమగజే రుద్రాక్షభస్మాదరే ॥ ౫౧॥

॥ ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే మాహేశ్వరాఖ్యే జ్యోతిర్లింగాదిశివక్షేత్రవర్ణనమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । మాహేశ్వరాఖ్యః ప్రథమాంశః । అధ్యాయః ౨౦ - క్షేత్రవర్ణనమ్ । ౧౬-౫౧॥

- .. shrIshivarahasyam . mAheshvarAkhyāH prathamAMshāH . adhyAyaH 20 - kShetravarNanam . 16-51..

Notes:

In addition to continuation about description about Mount Kailāsa కైలాస శైల, Śiva శివ outlines to Devī దేవీ about several Śivakṣetra శివక్షేత్ర - including the Jyotirlinga జ్యోతిర్లింగా Śivarahasyam Aṃśaḥ-1 (Māheśvarākhyā) శివరహస్యమ్ అంశః-౧ (మాహేశ్వరాఖ్య) has several descriptions about Mount Kailāsa కైలాస శైల and Śiva శివ. Selected verses from some of the chapters are presented here.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

——
Jyotirlingadishivakshetravarnanam

pdf was typeset on December 17, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

